

Eric Sarelse, Nootenboom Sport

Wie slimmer en goedkoper kunstgrasvelden wil bouwen, zal met name gaan kijken naar de constructiehoogte van een veld. Nootenboom is al enkele jaren bezig met NS Coral. Een systeem op basis van schuimbeton, waarmee je de constructiehoogte én de kosten kunt verlagen. Bedrijfsleider Eric Sarelse, die het product gekscherend *Nootenboom Sarelse Coral* noemt, heeft hier grote verwachtingen van. 'Hiermee kunnen wij 50 procent van de kunstgrasmarkt veroveren.'

Auteur: Hein van Iersel

Eric Sarelse: 'Met dit product gaan wij de kunstgrasmarkt veroveren'

NS Coral: een nieuwe methode om constructiehoogte van kunstgras te verlagen

NS Coral staat natuurlijk niet voor Nootenboom Sarelse, maar voor Nootenboom Sport, en Coral staat natuurlijk voor koraal. Een natuurlijk materiaal dat in zekere zin model heeft gestaan voor deze onderbouw. Het nieuwe product is gebaseerd op schuimbeton, maar mag daarmee – aldus Sarelse - niet te veel geassocieerd worden. Sarelse: 'Het is inderdaad een type schuimbeton, maar dat meld ik liever niet, omdat dit in de markt wordt gezien als een product dat alleen gebruikt wordt om zettingvrij te bouwen.'

Ik laat mezelf als amateur zonder enige bouwkundige achtergrond uitleggen wat schuimbeton is. Sarelse: 'Eigenlijk is dat niet meer als beton met een beetje Dreft afwasmiddel. Het afwasmiddel gaat schuimen en zorgt voor belletjes in het beton en daarmee voor een licht materiaal. Oorspronkelijk werd schuimbeton gebruikt om zettingvrij te bouwen. Waar gewoon beton verzakt in de ondergrond, blijft schuimbeton drijven. Voor de onderbouw van een sportveld is het materiaal om een aantal redenen niet geschikt: te zwak en niet waterdoorlatend. De sterkte is op een eenvoudige manier op te lossen door het materiaal te wapenen met kunststof vezels. Nootenboom heeft nu met partnerbedrijf Faber Celbeton door jarenlange proeven ook het tweede bezwaar opgelost en heeft een manier

ontwikkeld om de belletjes in het beton door toevoeging van een zogenaamde additief met elkaar te verbinden en dus waterdoorlatend te maken. Daarmee zou het minimaal de drainage capaciteiten bevatten van zoab (zeer open asfalt beton). Sarelse: 'Dat is een heel kritisch proces, omdat je het materiaal in het werk moet maken. Dat betekent dat je de condities scherp in de gaten moet houden. Bij regen of extreme temperaturen krijgt het beton niet de juiste sterkte of doorlatendheid'.

Bouwhoogte

Tot zover het materiaal, maar hoe zit het nu met de constructiehoogte? Sarelse: 'Als wij op traditionele wijze een veld bouwen, starten wij met het ontgraven van een cunet van een halve meter diep en 8000 vierkante meter groot. Daar komt dus 4000 kuub grond uit en dus 200 vrachtwagens materiaal. Die 200 vrachtwagens komen nog een keer terug om zand en lava te brengen. Met NS Coral is het mogelijk om de oude zode af te frezen; het veld vlak te zetten, extra te draineren en als het ware op het maaiveld het kunstgrasveld te bouwen. Dat bestaat uit tien centimeter zand en 15 centimeter NS Coral en daar bovenop de sporttechnische laag. De enige reden in de traditionele bouwmethode dat je zo diep wilt ontgraven, is dat je beneden de vorst-

grens wilt uitkomen. Met ons materiaal is dat niet nodig, omdat de isolerende werking van NS Coral veel hoger is dan van een traditionele sportonderbouw. De reden daarvan zijn de nog intacte luchtbelletjes in het NS Coral.

Concurrent

Nootenboom heeft hoge verwachtingen van het materiaal. Zo hoog dat het rondom het product zelfs een aparte website heeft ontwikkeld (www.nscoral.nl). Op de website kun je, naast de gebruikelijke ronkende adjectieven als volstrekt uniek en duurzaam, ook de echte voordelen lezen.

Dat neemt niet weg dat Nootenboom niet de eerste is die initiatieven in deze richting heeft genomen. Je zou kunt stellen dat het allemaal gestart is met Akam van Arcadis. Hoewel deze methode niet heeft gebracht wat toen werd verwacht, is Akam wel een trendsetter geweest. Ook het toepassen van beton of schuimbeton als onderbouw is zeker niet uniek. Heijmans meldde in 2013 dat het hockeyveld voor het WK 2014 in het ADO stadion op een door Heijmans gepatenteerd drainbeton onderbouw gebouwd zou gaan worden. Vervolgens werd dit veld overigens gebouwd op een onderlaag van asfalt. Concurrent Fieldturf op zijn beurt bouwde in de afgelopen jaren een aantal velden met de zoge-

NS Coral (zijaanzicht).

naamde No-Dig methode. Deze laatste methode zou vooral interessant zijn in zettinggevoelige gebieden en werkt met een cementachtig materiaal dat luistert naar de naam Geosta. Sarelse kent deze laatste methode ook. Nadeel hiervan is dat het weinig isolerend vermogen heeft en dus zeer beperkt het gevaar van opvriezen te lijf gaat.

Voetbal

De bouwmethode NS Coral is met name ontwikkeld voor hockey en atletiek, maar is volgens Sarelse ook prima geschikt voor voetbal, hoewel de betrokken bond van deze laatste sport nog geen goedkeuring heeft verleend. Sarelse: 'Eigenlijk is het natuurlijk raar dat wij wel een officiële goedkeuring hebben voor hockey en

atletiek, maar voor voetbal weer opnieuw door de molen moeten.'

Professioneel

Sarelse laat mij de onderzoeken zien die door moederbedrijf Bam Wegen zijn samengesteld en op de site NScoral.nl staan. 'Wij zijn de enigen in de markt die zo uitgebreid onderzoek doen naar een nieuw product en de enigen die hun claims theoretisch kunnen onderbouwen.'

Volgens Sarelse werkt de sportmarkt in dit opzicht niet professioneel. 'Er worden producten op de markt gebracht waarvan ik me afvraag of deze wel voldoende getest zijn. Bij BAM zou dat een doodzonde zijn.'

Sarelse wil in één moeite door nog wel even een boekje open doen over de sportsector: 'Het systeem van werken in de sportsector is ouderwets en achterhaald en zorgt voor een grote hoeveel afkeuringen. Sinds wij werken met procescertificering hebben wij nauwelijks afkeuringen.'

2014

Sarelse: "Bam heeft grote verwachtingen van NS Coral, hoewel het aantal referentieprojecten nog relatief laag is. We hebben nu een goedkeuring van de NOC*NSF voor atletiek en hockey en zijn nu in gesprek met de KNVB voor voetbal.'

De bedoeling is in 2014 een definitieve doorbraak in Nederland en België te bewerkstelligen, daarna komen Frankrijk en Duitsland aan bod.

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.fieldmanager.nl/artikel.asp?id=17-4419>

Met NS Coral zou het aantal vrachtwagenbewegingen fors kunnen afnemen. Waar je normaal een cunet van 50 centimeter ontgraaft en weer opvult met zand en lava, kan dat met NS Coral veel minder zijn. Het enige wat je voor een kunstgrasveld hoeft aan te voeren is wat zand en natuurlijk de cement voor de NS Coral. Lucht en water krijg je cadeau. Een NS Coral veld zou in twee weken kunnen worden gerealiseerd.